

Η ανάπτυξη της ταυτότητας

Βασικό μήνυμα

Η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η αίσθηση/ανάγκη του «ανήκω κάπου» μπορεί να μας οδηγήσει στην οικοδόμηση μιας άκαμπτης και συγκριτικής εικόνας της ταυτότητάς μας είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την αποτροπή της πόλωσης μεταξύ των ομάδων.

Λέξεις-κλειδιά: Ατομική, κοινωνική ταυτότητα

Περίληψη

Η ταυτότητα ενός ατόμου μπορεί να οριστεί ως όλοι οι ρόλοι που παίζουμε στην κοινωνία κατά τη διάρκεια της ζωής μας. Η ταυτότητα δείχνει τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων σε κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο. Δημιουργεί πλαίσια, ως όρια εντός των οποίων δεν μπορούμε να μετακινηθούμε ή να αλλάξουμε πολύ, καθώς και αναμενόμενες διακυμάνσεις εντός αυτών των ορίων. Η ταυτότητα δημιουργεί, επίσης, τις προσδοκίες όσον αφορά τη δική μας συμπεριφορά, καθώς και των άλλων.

Κατηγορία	Μέγεθος ομάδας	Ηλικία ομάδας	Διάρκεια
• Πρόληψη	• μεμονωμένα άτομα • μικρή ομάδα • μεσαία ομάδα	• 12 - 15 • 16 - 19	• 1 ώρα

Στόχοι

Οι συμμετέχοντες

- Να προσδιορίσουν τη διαδικασία ανάπτυξης της ατομικής και κοινωνικής ταυτότητας.
- Να προσδιορίσουν πώς η αίσθηση ότι ανήκουμε σε μια ομάδα μας οδηγεί στη διατήρηση μιας άκαμπτης εικόνας για την ταυτότητάς μας.
- Να γνωρίσουν πώς υπερεκτιμούμε τις διαφορές και τις ομοιότητες εντός και μεταξύ ομάδων και πώς τείνουμε να δίνουμε έμφαση στα δυνατά σημεία της ομάδας μας και στα ελαττώματα των άλλων ανθρώπων.

Περιγραφή

Βήμα 1: Εισαγάγετε την έννοια της ταυτότητας και εξηγήστε πώς θα την εδραιώσουμε με τη διεξαγωγή μίας συζήτησης τύπου καταγιγισμού ιδεών (brainstorming). Επεκτείνετε και εξηγήστε την οικοδόμηση της ταυτότητάς μας.

«Η ταυτότητα ενός ατόμου αλλάζει με τα χρόνια: λόγω της επαφής με ανθρώπους από άλλες ομάδες, της επιρροής των μέσων ενημέρωσης, της διαμονής σε άλλα μέρη κλπ. Η ταυτότητά μας είναι πολύ πιο πολύπλοκη, πολλαπλή και δυναμική από ότι νομίζουμε. Θα πρέπει να είμαστε σε θέση να αναπτύξουμε πλαίσια που θα μας βοηθήσουν να είμαστε πιο ανοιχτοί σε εξωτερικές επιρροές, να λάβουμε όλες τις θετικές πτυχές από οποιοδήποτε μέρος και εμπειρία. Είμαστε ευάλωτοι σε πιέσεις (μέσα από και έξω από

τη δική μας ομάδα) που μας κάνουν να κλεινόμαστε σε αυτό το κέλυφος που υποτίθεται ότι μας προσδιορίζει – δίνει ταυτότητα. Αυτές οι πιέσεις καθιστούν δυσκολότερες α) την προσαρμογή μας σε άλλα πλαίσια και β) τις διαδικασίες προσωπικής διάπλασης και ανάπτυξής μας. Ένα πράγμα είναι σαφές ούτως ή άλλως: η αλλαγή με την πάροδο του χρόνου δεν θα πρέπει να θεωρείται αρνητική.»

Βήμα 2: Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να απαντήσουν στις ερωτήσεις, ατομικά:

- Ποιος είσαι, πώς καθορίζεις τον εαυτό σου; Ποιες ομάδες προσδιορίζετε ότι είναι πιο κοντά σας (ομάδες μουσικής, φίλοι, άνθρωποι της χώρας σας, ομάδες ακτιβιστών κ.λπ.); Επιλέξτε πολλές λέξεις ή προτάσεις. Τώρα προσπαθήστε να κάνετε το ίδιο με ένα άτομο που γνωρίζετε επιφανειακά ή με κάποιο μέλος της ομάδας που δεν γνωρίζετε προσωπικά (π.χ. άτομα από άλλες χώρες ή άλλους νέους που δεν γνωρίζετε καλά). Συγκρίνετε και τις δύο περιγραφές. Τι παρατηρείτε; Παρουσιάστε τις απαντήσεις σε ολόκληρη την ομάδα.

Βήμα 3: Εξετάστε τις ακόλουθες ερωτήσεις ως ομάδα: Γιατί πιστεύετε ότι φανταζόμαστε τους άλλους με έναν τόσο απλό τρόπο; Και πώς αυτός ο τρόπος, με τον οποίο βλέπουμε τους άλλους, μπορεί να σχετίζεται με τον ρατσισμό;

Βήμα 4: Να απαντήσουν, ατομικά, και στη συνέχεια ολοκληρώστε, με κοινή συζήτηση και παρουσίαση/ανταλλαγή σε επίπεδο ομάδας. Σε τι φαινόμενα όμοιοι και διαφορετικοί από άλλες ομάδες (επιλέξτε την αγαπημένη σας ομάδα);

Απαιτούμενα υλικά

Χαρτί, στυλό, μαρκαδόροι, πίνακας ή πίνακας με φύλλα (flipchart).

Μεθοδολογία

Συζήτηση με χρήση πίνακα.

Πηγές / βιβλιογραφία

(Ponterotto y Pedersen, 1993).

CC - Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Η ανάπτυξη της ταυτότητας. Ανακτήθηκε την Τετάρτη, 06 Μαΐου 2026 από <https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE451/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας ιστοσελίδας δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντανάκλα τις απόψεις μόνον των δημιουργών, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σε αυτό